

تأثیر ۱۲ هفته فعالیت هوایی بر سطوح سرمی کاردیوتروپین-۱، هیپرترووفی بطن چپ و فشارخون زنان سالمند مبتلا به فشار خون بالا

نسرین عمومعلی^۱، دکتر فرهاد دریانوش^۲، دکتر محمدعلی بابایی بیگی^۳، دکتر مهدی محمدی^۴

نویسنده‌ی مسؤول: گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شیراز daryanoosh@shirazu.ac.ir

دریافت: ۹۴/۵/۱۷ پذیرش: ۹۴/۱۰/۷

چکیده

زمینه و هدف: نشانگرهای زیستی مختلفی در بروز هیپرترووفی پاتولوژیک بطن چپ مشاهده می‌شود که از جمله می‌توان به کاردیوتروپین-۱ اشاره کرد. هدف از انجام تحقیق حاضر، بررسی تأثیر ۱۲ هفته فعالیت هوایی بر سطوح سرمی کاردیوتروپین-۱، هیپرترووفی بطن چپ و فشارخون زنان سالمند مبتلا به فشار خون بالا بود.

روش بررسی: در این مطالعه ۴۰ زن سالمند با دامنه‌ی سنی ۵۰ تا ۷۰ سال انتخاب و بر اساس درصد چربی و شانحص توده‌ی بدنی به دو گروه ۲۰ نفره (کنترل و آزمایش) تقسیم شدند. برنامه‌ی تمرینی شامل تمرینات هوایی از نوع فراینده بود که سه جلسه در هفته و به مدت ۱۲ هفته اجرا گردید. قبل از شروع تمرینات و ۲۴ ساعت پس از انجام آخرین جلسه، ترکیبات بدن، نمونه‌های خونی و اکوکاردیوگرافی قلب گرفته شد. ارزیابی یافته‌ها با استفاده از آزمون t وابسته و t مستقل در سطح معنی‌داری $P < 0.05$ انجام شد.

یافته‌ها: طبق نتایج به دست آمده مشخص گردید تفاوت معناداری در میزان ضخامت دیواره‌ی بطن چپ ($P = 0.0001$) و فشار خون سیستولیک ($P = 0.03$) وجود دارد اما تفاوت معناداری در سطوح کاردیوتروپین-۱ ($t = 0.05$) و فشارخون دیاستولیک مشاهده نشد ($t = 0.16$).

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان داد فعالیت ورزشی هوایی با تأثیر مثبت بر عملکرد قلب می‌تواند به طور بالقوه‌ای اختلال عملکرد دیاستولیک که با هیپرترووفی بطن چپ همراه است را معکوس کند. همچنین نشان داد شد پاسخ و ترشح کاردیوتروپین-۱، بهشت و مدت فعالیت ورزشی بستگی دارد.

وازگان کلیدی: تمرینات هوایی، هیپرترووفی بطن چپ، کاردیوتروپین-۱، فشارخون سیستولیک و دیاستولیک

مقدمه

مغناطیسی به منظور برآورده توده‌ی بطن چپ انجام می‌گیرد (۱). مشخص شده است عوامل مختلفی می‌تواند در بروز هیپرترووفی پاتولوژیک بطن چپ نقش ایفا کند که از جمله می‌توان به پرسارخونی و همچنین کاردیوتروپین-۱ (CT-1)

هیپرترووفی قلبی به عنوان پاسخ میوکاردیال به تحریک اکسترنیسیک و ایترینیسیک است که در نتیجه باعث افزایش فشار بیومکانیکی می‌شود. تشخیص این عارضه از طریق محاسبات اکوکاردیوگرافی یا تصویربرداری رزونانس

۱- کارشناس ارشد فیزیولوژی ورزشی، گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شیراز، شیراز

۲- دکترای فیزیولوژی ورزشی، دانشیار گروه فیزیولوژی ورزشی، دانشکده‌ی علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شیراز، شیراز

۳- متخصص قلب و عروق، دانشیار گروه داخلی قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز

۴- دکترای مدیریت آموزشی، دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه شیراز، شیراز

پلاسما با توده بطن چپ در افراد پرفشارخون پرداختند. آنها در این مطالعه ۱۱۸ بیمار پرفشارخون درمان نشده و بدون شیوع بیماری قلبی را انتخاب کردند. CT-1 پلاسما در بیماران با توده‌ی نامناسب نسبت به بیماران با توده‌ی مناسب بطن چپ و افرادی که فشارخون طبیعی داشتند، بالاتر بود. همچنین یک ارتباط مستقیم بین CT-1 و توده‌ی بطن چپ یافت شد. پس از درمان، CT-1 پلاسما در بیماران با هیپرتروفی بطن چپ کاهش یافت و در همان سطح باقی ماند. همچنین در هر دو گروه، کاهش فشارخون مشاهده شد (۱۴). با این‌که تا حدودی تاثیر فعالیت ورزشی بر ویژگی‌های مختلف سیستم قلبی - عروقی ثابت شده است اما اثر ورزش بر عوامل هیپرتروفیک پاتولوژیک از جمله CT-1 هنوز مشخص نیست و تاکنون محققان پژوهش حاضر، تحقیقی در این زمینه (CT-1 و فعالیت ورزشی) در داخل کشور مشاهده نکرده‌اند. لازم به ذکر است در خارج از کشور تعداد کمی از تحقیقات این بیماری و عوامل موثر را مورد بررسی قرار داده‌اند. در مطالعه‌ای، پیتساوس و همکاران، تاثیر برنامه تمرينی هوایی ۱۶ هفته‌ای با شدت ۶۰ تا ۸۰ درصد حداکثر ضربان قلب را بر توده‌ی بطن چپ و پاسخ فشارخون را طی آزمون نوارگردن در افراد مبتلا به پرفشارخونی بررسی کردند که پس از پایان دوره‌ی تمرينی، ضخامت دیواره‌ی بطن چپ همراه با فشارخون سیستولیک کاهش معناداری پیدا کرده بود (۱۵). همچنین در پژوهش دیگری هیندلیتر و همکاران به این نتیجه رسیدند که هیپرتروفی بطن چپ بیماران مبتلا به پرفشارخونی متوسط پس از انجام تمرينات هوایی شش ماهه کاهش معناداری دارد (۱۶). بنابراین با توجه به اهمیت CT-1 در بیماری پرفشارخونی و محدود بودن تحقیقات در این زمینه، به نظر می‌رسد انجام مطالعه‌ی حاضر ضروری باشد. در این پژوهش، محققان به دنبال پاسخ به این سوالات هستند که آیا ۱۲ هفته تمرينات هوایی، می‌تواند تاثیر قابل توجهی بر سطوح سرمی CT-1، ضخامت دیواره‌ی بطن چپ

به عنوان یک عامل التهابی موثر اشاره کرد. کاردیوتروپین-۱ با ۲۰۱ اسید آمینه، از خانواده‌ی سایتوکاین‌ها و یکی از اعضای گروه اینتلوكین ۶ می‌باشد که دارای عوامل مهار کننده‌ی لوسمی (سرطان خون) است. بیان زیستی، منجر به جداسازی یک پروتئین ۲۱/۵ کیلو دالتونی شده است که CT-1 نامیده می‌شود و به طور قوی، منجر به هیپرتروفی میوسیت قلبی در شرایط آزمایشگاهی می‌شود (۲). کاردیوتروپین-۱ به عنوان یک میانجی از طریق مجموعه‌ای از سیستم گیرنده‌های واحدی که شامل گلیکوپروتئین ۹۰ یا عامل مهار کننده‌ی لوسمی بتا (LIFR β) و یک مبدل سیگنال مشترک که گلیکوپروتئین ۱۳۰ (gp 130) می‌باشد، عمل می‌کند. حداقل سه مسیر سیگنالینگ برای گلیکوپروتئین ۱۳۰ گزارش شده است: ۱) مسیر رونویسی / ۲ JAK مسیر پروتئین کیناز MAPK (p42/44) و ۳) مسیر فسفاتیدیل اینوزیتول ۳ هیدروکسی کیناز (PI3K/Akt). احتمالاً CT-1 از طریق ترکیب این سه مسیر سیگنالینگ، تاثیرگذار است (۴). یک سایتوکین ناشی از استرس است که در زمان پاسخ به فشارهای مضر از سلول‌ها ترشح می‌شود. CT-1 توسط تعدادی از عوامل استرسی در سلول‌های میوسیت و غیرمیوسیتی ترشح می‌شود. این عوامل شامل اتساع مکانیکی (۵ و ۶)، نوروهورمون‌هایی مثل آنثربوتانسین II (۶)، آلدوسترون (۷)، نوراپی نفرین (۸) و عامل رشد فیبروبلاستی ۲- (۹)، عوامل متابولیکی از جمله انسولین (۱۰) و گلوکز (۱۱) و فشار هیپوکسیک (۱۲) می‌باشد. مواجهه‌ی مزمن عضلات قلبی به سطوح بالای CT-1 در زمانی که آنها در شرایط فشار زیاد قرار می‌گیرند، ممکن است باعث ایجاد هیپرتروفی کاردیوتروپین-۱، اطلاعات پیش‌بینی کننده‌ای را در بیماران با فشارخون درمان نشده فراهم می‌کند و با بزرگی اندازه‌ی ضخامت بطن چپ در این بیماران همراه است (۱۳). لوپز و همکاران، در مطالعه‌ای به بررسی ارتباط سطوح بالای CT-1

دماي ۷۰- درجهي سانتي گراد فريز شد.

جدول ۱. پروتوكل تمرين هوازي

مدت (دققه)	درصد شدت (حداکثر ضربان قلب)	هفتهها
۲۵	*%۴۵-۴۰	اول
۲۵	%۴۵-۴۰	دوم
۳۰	%۵۰-۴۵	سوم
۳۵	%۵۰-۴۵	چهارم
۴۰	%۵۵-۵۰	پنجم
۴۵	%۵۵-۵۰	ششم
۵۰	%۶۰-۵۵	هفتم
۵۰	%۶۰-۵۵	هشتم
۵۰	%۶۵-۶۰	نهم
۵۰	%۶۵-۶۰	دهم
۵۰	%۷۰-۶۵	یازدهم
۵۰	%۷۰-۶۵	دوازدهم

* اعداد به درصد بيان شده اند.

همچنين قبل از شروع تمرينات و به منظور سنجش ضخامت ديوارهی بطن چپ، از قلب بيماران توسط پزشك متخصص و GE-S5 با دستگاه اکوکاردیوگرافی داپلر دو بعدی مدل CT-1 (ساخت کشور كره) اکو گرفته شد. عامل مورد نظر (1 سرمی) در آزمایشگاه تخصصی به وسیلهی کیت CT-1 مدل CASOBIO (ساخت کشور چین) و با حساسیت ۴/۸۲ پیکوگرم بر میلی لیتر به روش الایزا اندازه گیری شد. ترکیبات بدن (چربی زیر پوستی، توده چربی، درصد چربی بدن، درصد چربی شکمی و پروتئین) به وسیلهی دستگاه سنجش تركيب بدن مدل BOCA (ساخت کره) اندازه گیری شد. فشارخون سیستولیك و دیاستولیك افراد هر دو هفته یکبار توسط دستگاه فشارسنج دیجیتال مدل میکرولايف (ساخت کشور آلمان) اندازه گیری شد. گروه آزمایش به مدت ۱۲ هفته و هفته‌اي سه جلسه، برنامه تمرينات ورزشي انجام دادند. در اين مدت، گروه كترول در هیچ‌گونه برنامه‌ي ورزشي شرکت

و فشارخون سیستولیك و دیاستولیك داشته باشد؟ آيا برای تحت تاثير قرار دادن متغيرهای بالا، شدت برنامه تمريني و مدت زمان هر جلسه کافی است؟ بنابراین هدف کلی از انجام تحقیق حاضر، بررسی تاثیر ۱۲ هفته فعالیت هوازي بر سطوح سرمی کار迪وتروپین-۱، هیپرتروفی بطن چپ و فشارخون زنان سالمند مبتلا به پرفشارخونی است.

روش بررسی

اين مطالعه نيمه تجربی و از نوع پيش آزمون - پس آزمون با گروه كترول و جامعه‌ي آماري زنان سالمند مبتلا به پرفشارخونی در شهر شيراز بود. در ابتدا، اهداف طرح و شرایط مطالعه برای آزمودنی‌ها توضیح داده شد و در صورت موافقت آنها، فرم رضایت نامه به آنها داده شد تا آن را تکمیل کنند. از بين اين افراد، ۴۰ نفر با محدوده‌ي سنی ۵۰ تا ۷۰ سال و پس از تایید پزشك متخصص، به صورت تصادفي انتخاب شدند. بيماران انتخاب شده علاوه بر شرایط سنی، سه شرط عدم ابتلا به بيماري ديابت، عدم جراحی و بالون قلب و غيرورزشكار بودن را نيز دارا بودند. سپس جهت همگن سازی، آزمودنی‌ها بر اساس وزن، قد، شاخص توده‌ي بدنی و درصد چربی در دو گروه ۲۰ نفره كترول و آزمایش تقسیم شدند. برنامه‌ي تمرينات هوازي در هر جلسه شامل سه بخش گرم کردن، مرحله‌ي اصلی و سرد کردن بود. در گرم کردن از حرکات کششی، دو يدين آرام و نرمشی به مدت ۱۵ دقیقه استفاده شد. مرحله‌ي اصلی در جلسه‌ي اول شامل ۲۰ دقیقه فعالیت با شدت ۴۵ تا ۵۰ درصد حداکثر ضربان قلب بود که هر سه هفته، پنج دقیقه به مدت زمان و پنج درصد به شدت فعالیت اضافه شد (جدول ۱). مرحله‌ي سرد کردن هم شامل دو يدين، نرمش و کشش بود. در ابتدا، پنج ميلی لیتر خون از سیاهرگ بازویی آزمودنی‌ها در حالت ناشتا گرفته شد. سپس به وسیلهی دستگاه سانتریفیوژ، سرم نمونه‌های خونی جدا گردید و در

استفاده از آزمون t وابسته برای بررسی پیشآزمون- پس آزمون (درون گروهی) هر یک از گروههای کنترل و فعالیت هوایی متغیرها و از آزمون t مستقل جهت بررسی پس آزمون‌های متغیرها استفاده شد. آزمون t وابسته هیچ گونه تفاوت معناداری را بین پیشآزمون- پس آزمون گروه کنترل متغیرها نشان نداد، اما بین پیشآزمون- پس آزمون گروه تمرين هوایی متغیرهای CT-1 ($P=0.05$), فشار خون سیستولی ($P=0.003$) و ضخامت دیواره بطن چپ ($P=0.001$) تفاوت معناداری مشاهده شد و در متغیر فشار خون دیاستولی تفاوت معناداری ($P=0.031$) مشاهده نشد. از طرفی، آزمون t مستقل تفاوت معنی‌داری را بین پس آزمون (برون گروهی) متغیرهای ضخامت دیواره بطن چپ ($P=0.001$) و فشار خون سیستولیک ($P=0.03$) نشان داد. در صورتی که بین پس آزمون‌های فشار خون دیاستولیک ($P=0.14$) و سطوح سرمی CT-1 ($P=0.54$) تفاوت معناداری مشاهده نشد. آمار توصیفی و نتایج آزمون‌ها در جدول ۲ گزارش شده است.

نداشتند. رژیم غذایی هیچ کدام از گروه‌ها نیز تحت کنترل نبود. در انتهای ۱۲ هفته مطابق با زمان نمونه‌گیری پیش آزمون، نمونه‌گیری خونی، ترکیبات بدنی و اکوکاردیوگرافی برای اندازه‌گیری متغیرهای وابسته جهت تعیین پس آزمون انجام شد. یافته‌ها پس از جمع‌آوری، از طریق نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ تجزیه و تحلیل شدند. جهت محاسبه میانگین و انحراف استاندارد از آمار توصیفی استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق از آزمون‌های t وابسته و مستقل استفاده شد. سطح معنی‌داری نیز کمتر از ۰.۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در ابتدا با استفاده از آزمون t مستقل مشخص شد که تفاوت معناداری بین پیشآزمون متغیرهای CT-1 ($P=0.032$), فشار خون سیستولیک ($P=0.034$) و دیاستولیک ($P=0.025$) وجود ندارد. بنابراین، با

جدول ۲. نتایج آزمون t وابسته و مستقل متغیرها

متغیر	گروه	زمان اندازه‌گیری	$M \pm SD$	t وابسته	t مستقل
کاردیوتروپین-۱ (نانوگرم در میلی لیتر)	کنترل	پیشآزمون	$1/61 \pm 0.30$	$t=1/87$	$t=0.62$
		پس آزمون	$1/92 \pm 0.55$	$p=0.09$	
	تمرين هوایی	پیشآزمون	$1/49 \pm 0.29$	$t=2/20$	
		پس آزمون	$1/79 \pm 0.40$	$p=0.05$	
فشار خون سیستولیک (میلی متر جیوه)	کنترل	پیشآزمون	$131/0.05 \pm 8/77$	$t=0/46$	$t=2/35$
		پس آزمون	$132/6.0 \pm 11/0.5$	$p=0.65$	
	تمرين هوایی	پیشآزمون	$132/8.0 \pm 13/66$	$t=4/07$	
		پس آزمون	$121/9.0 \pm 9/17$	$p=0.003$	
فشار خون دیاستولیک (میلی متر جیوه)	کنترل	پیشآزمون	$78/9.2 \pm 5/15$	$t=0/25$	$t=1/53$
		پس آزمون	$78/4.5 \pm 7/23$	$p=0.80$	
	تمرين هوایی	پیشآزمون	$78/6.0 \pm 7/89$	$t=1/05$	
		پس آزمون	$74/9.0 \pm 3/66$	$p=0.31$	
ضخامت دیواره بطن چپ (میلی متر)	کنترل	پیشآزمون	$1/28 \pm 0.08$	$t=0/86$	$t=5/65$
		پس آزمون	$1/31 \pm 0.04$	$p=0.41$	
	تمرين هوایی	پیشآزمون	$1/26 \pm 0.03$	$t=9/00$	
		پس آزمون	$1/20 \pm 0.03$	$p=0.001$	

بحث

پيدا می کند و تا حدود کمی نيز امكان دارد که هپرتروفی در بطن رخ دهد (در آزمودنی های سالم)، اما زمانی که شركت كنندگان، بيماران با فشار خون بالا باشند به دليل آن که آزمودنی ها دچار هپرتروفی پاتولوژيک ديواره بطن هستند، سازوکار متفاوت می شود. به اين معنا که با افزایش فيزيولوژيک ابعاد بطن (ناشی از فعالیت هوازی) و مطابق با قانون فرانک - استارلينگ، حجم ضربه ای افزایش پيدا می کند و در نتيجه هپرتروفی پاتولوژيک ديواره بطن کاهش می يابد. در تحقيق حاضر، به دليل مناسب بودن برنامه تمرينی (از نظر شدت و مدت) کاهش هپرتروفی پاتولوژيک مشاهده شده است. هپرتروفی پاتولوژيک بطن چپ، پاسخ اجباری قلب به يك نارسيابي قلبي می ياشد، يعني اين که به دليل بالا بودن ييش از حد پس بار و حفظ حجم ضربه ای مناسب، قلب دچار فشار می شود و در نتيجه هپرتروفی برای قلب رخ می دهد، اما به دليل سازگاري های ناشی از انجام تمرينات هوازی (انقباضات اکستيريک، افزایش حجم بطن) که در عملکرد و ساختار قلب رخ می دهد اين فشار کاهش يافته و در نتيجه ميزان پس بار کاهش و قلب کمتر دچار استرس می شود و بنابراین ميزان هپرتروفی پاتولوژيکی می تواند کاهش يابد (۲۰). به همين دليل در اين پژوهش، علاوه بر کاهش هپرتروفی بطن چپ، کاهش فشار خون سیستولیک نیز رخ داده است. بنابراین می توان نتيجه گرفت که در افراد مبتلا به پرفشارخونی، تمرينات هوازی مفید می ياشد و ممکن است بتوان به عنوان يك درمان غيردارويی، مدنظر قرار داد. باید توجه داشت که تمرينات مقاومتی، باعث انقباضات کاستيريک می شود که اين موضوع، عموما همراه با افزایش ضخامت ديواره بطن می ياشد. بنابراین در افرادی که دچار پرفشار خونی می ياشند (يعني هپرتروفی پاتولوژيک بطن دارند) توصيه می شود که از تمرينات هوازی استفاده کنند. برنامه های تمرينی در تحقيق حاضر، نتوانسته است يك عامل

در تحقيق حاضر مشخص گردید با انجام ۱۲ هفته فعالیت هوازی، ميزان فشارخون سیستولیک و ضخامت ديواره بطن چپ کاهش معناداري پيدا می کند، اما تعغير قابل توجهی در ميزان CT-1 سرمی و فشارخون دیاستولیک رخ نمی دهد. پرفشارخونی مzman به طور منفي ساختار و عملکرد میوكارديال را تحت تاثير قرار می دهد و منجر به يك القای هپرتروفی کاستيريک پاتولوژيک می شود (۱). به نظر می رسد پاسخ هپرتروفی قلبی به افزایش ييش از حد فشار، يك تلاش برای طبیعی کردن ديواره بطن است که باعث کمک به حفظ عملکرد قلب در مواجهه با يك افزایش بار همودیناميکی است. اين فرایند هپرتروفی را هپرترفی جبرانی می نامند (۱۷). تمرينات ورزشی منجر به سازگاري مناسب در دستگاه قلبی - عروقی می گردد که باعث کاهش حداکثر ضربان قلب و ضربان قلب استراحتی و افزایش زمان پرشدگی بطن چپ، بازگشت وریدی و حجم ضربه ای می شود (۱۸). در پژوهشی هيندلر لیتر و همکاران به اين نتيجه رسيدند پس از انجام تمرينات هوازی شش ماهه، هپرتروفی بطن چپ بيماران مبتلا به پرفشارخونی، کاهش معناداري پيدا می کند. اين کاهش هپرتروفی با کاهش فشارخون و کاهش وزن بيماران همراه بود. اين محققان همچنین دريفافتند کاهش وزن، عامل مهمی در کاهش هپرتروفی بطن چپ می ياشد (۱۶). علاوه بر اين کوکینسون و همکاران، با انجام تحقيقی به اين نتيجه رسيدند که تمرينات هوازی می تواند باعث کاهش هپرتروفی در افراد با فشار خون بالا گردد (۱۹). نتایج دو پژوهش اخیر با نتایج تحقيق حاضر همخوانی دارد و در هر سه تحقيق، به دنبال تمرينات هوازی، در آزمودنی ها کاهش وزن رخ داده است (در هر سه تحقيق، کاهش ميزان هپرتروفی بطن چپ بيماران نیز رخ داده است). از طرف دیگر به دنبال انجام تمرينات هوازی، انقباضات اکستيريک رخ می دهد و حجم بطن افزایش

تمرینی طولانی مدت استفاده شده است. پس می‌توان این چنین بیان کرد که ترشح CT-1، ابتدا تحت تاثیر شدت تمرین قرار می‌گیرد زیرا در تحقیق لیمونجی و همکاران در اوج فعالیت ورزشی سطوح سرمی CT-1 افزایش می‌یابد و بالافاصله پس از پایان برنامه‌ی تمرینی، سطوح آن کاهش پیدا می‌کند. در نهایت به‌نظر می‌رسد برای ایجاد روند کاهشی در سطوح سرمی CT-1 بیماران پرفشارخونی، نیاز است که برنامه‌ی تمرینی طولانی‌تر از ۱۲ هفته باشد و تا آن جا که سطح آمادگی بدن ورزشکار اجازه می‌دهد، شدت فعالیت افزایش پیدا کند تا سازگاری‌های ورزشی در سیستم قلبی-عروقی رخ دهد. در نتیجه، از پاسخ ذاتی CT-1 به استرس وارد شده به میوسیت‌ها جلوگیری شود چرا که با بالا رفتن سطح آمادگی قلبی-عروقی، آستانه‌ی تحریک میوسیت‌ها برای تولید CT-1 افزایش می‌یابد و در نتیجه میزان CT-1 در زمان استرس (برای مثال انجام فعالیت ورزشی) کاهش می‌یابد.

نتیجه‌گیری

به‌نظر می‌رسد شرایط آزمودنی و حتی سابقه و میزان و شدت بیماری در نتایج ناشی از انجام فعالیت ورزشی موثر باشد. در زمانی که بیماران مبتلا به پرفشارخونی شدید باشند، بایستی به دلیل ایجاد سازگاری‌های ورزشی، مدت زمان برنامه تمرینی طولانی‌تر شود. اگر چه مدت زمان برنامه تمرینی تحقیق حاضر برای کاهش فشارخون و هیپرتروفی بطن چپ کافی بود اما به‌منظور تحت تاثیر قرار گرفتن سطوح سرمی CT-1 (روند کاهشی) و بررسی ارتباط آن با هیپرتروفی پاتولوژیک بطن چپ ناشی از بیماری پرفشارخونی (باید توجه داشت که محققان اعتقاد دارند یکی از عوامل موثر در کاهش هیپرتروفی بطن چپ، میزان سطوح سرمی CT-1 است و عوامل دیگر از جمله کاهش پس‌بار می‌تواند در این زمینه موثر باشد)، نیاز است که مدت زمان برنامه تمرینی طولانی‌تر

تحریکی مناسب برای تحت تاثیر قرار دادن میزان CT-1 باشد. به‌نظر می‌رسد در ارتباط با تغییرات در سطوح سرمی CT-1 به‌دلیل برنامه‌های تمرینی، بیمار یا سالم بودن آزمودنی‌ها یک عامل مهم می‌باشد. سطوح سرمی CT-1 در بیماران مبتلا به پرفشارخونی درمان نشده (UTH)، به‌طور مشخصی بیشتر از افرادی با سن و BMI یکسان، ولی با فشارخون طبیعی بود. همچنین نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که در همه بیماران، بین سطوح سرمی CT-1 و فشارخون سیستولیک، ارتباط ضعیف اما معناداری وجود دارد. منظور از شرایط اولیه، هیپرتروفی بطن چپ یا بیماری پرفشارخونی می‌باشد. لیمونجلی و همکاران، در مطالعه‌ای به بررسی سطوح سرمی CT-1 در هنگام اجرای تمرینات ورزشی در ورزشکاران و غیر ورزشکاران پرداختند. در این مطالعه ۲۰ نفر در گروه اول (TA) و ۲۰ نفر در گروه دوم (CG) مورد مطالعه قرار گرفتند. برنامه تمرینی این تحقیق به صورت تک جلسه‌ای و با استفاده از دوچرخه ارگومتری با بار کاری پیشرونده (۱۰ وات بر دقیقه) بود. در این مطالعه مشخص شد که اکثریت آزمودنی‌های گروه TA و CG، افزایشی را در سطوح سرمی CT-1 در اوج فعالیت ورزشی و همچنین کاهشی پس از پایان آزمون ورزشی داشتند. نتایج این مطالعه نشان داد واکنش سایتوکالین‌ها در افراد تمرین کرده و تمرین نکرده در برابر تمرین متفاوت است (۲۱). از دلایل ناهمسو بودن نتایج تحقیق اخیر با تحقیق حاضر می‌توان به نوع آزمودنی‌ها اشاره کرد، زیرا که در این تحقیق از افراد سالم و ورزشکار استفاده شده است، در صورتی که در تحقیق حاضر آزمودنی‌ها بیماران سالم‌مند مبتلا به پرفشارخونی می‌باشند. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که پاسخ افراد بیمار در مقایسه با افراد سالم در برابر تمرینات ورزشی متفاوت است. همچنین دلیل دیگر، نوع برنامه‌ی تمرینی می‌باشد چرا که در تحقیق اخیر، نوع برنامه تک جلسه‌ای و شدت تمرینات روند افزایشی داشته است اما در پژوهش حاضر از برنامه‌های

تشکر و قدردانی

از مدیریت محترم مرکز ورزش درمانی دانشگاه شیراز به دلیل همکاری و در اختیار گذاشتن امکانات و وسایل کمال تشکر و سپاس را دارم.

(دلیل افزایش دوره تمرین، اجازه دادن به ایجاد سازگاری‌های مختلف در سیستم قلبی - عروقی است) شود تا بتوان علاوه بر کاهش فشارخون و هیپرتروفی پاتولوژیکی، کاهش سطوح سرمی CT-1 نیز مشاهده کرد.

References

- 1- Buss SJ, Riffel JH, Malekar P, et al. Chronic Akt blockade aggravates pathological hypertrophy and inhibits physiological hypertrophy. *Am J Physiol Heart Circulation Physiol.* 2012; 302: 420-30.
- 2- McMullen JR, Jennings GL. Differences between pathological and physiological cardiac hypertrophy: novel therapeutic strategies to treat heart failure. *Clin Exper Pharmacol Physiol.* 2007; 34: 255-62.
- 3- Pennica D, King KL, Shaw KJ, et al. Expression cloning of cardiotrophin 1, a cytokine that induces cardiac myocyte hypertrophy. Proceeding National Academy Science USA. 1995; 92: 1142-6.
- 4- Pemberton CJ, Raudsepp SD, Yandle TG, Cameron VA, Richards AM. Plasma cardiotrophin-1 is elevated in human hypertension and stimulated by ventricular stretch. *Cardiovasc Res.* 2005; 68: 109-17.
- 5- Pan J, Fukuda M, Saito K, Matsuzaki J, Kodama H, Sano M. Mechanical stretch activates the JAK/STAT pathway in rat cardiomyocytes. *Circ Res.* 1999; 84: 1127-36.
- 6- Fukuzawa J, Booz JG, Hunt RA, et al. Cardiotrophin-1 increases angiotensinogen mRNA in rat cardiac myocytes through STAT3: an autocrine loop for hypertrophy. *Hypertension.* 2000; 35: 1191-96.
- 7- Lopez-Andres N, Inigo C, Gallego I, Diez J, Fortuno M. Aldosterone induces cardiotrophin-1 expression in HL-1 adult cardiomyocytes. *Endocrinol.* 2008; 149: 4970-78.
- 8- Funamoto M, Hishinuma S, Fujio Y, Matsuda Y, Kunisada K, Oh H. Isolation and characterization of the murine cardiotrophin-1 gene: expression and norepinephrine-induced transcriptional activation. *J Mol Cell Cardiol.* 2000; 32: 1275-84.
- 9- Janjua S, Lawrence KM, Ng LL, Latchman DS. The cardioprotective agent urocortin induces expression of CT-1. *Cardiovasc Toxicol.* 2003; 3: 255-62.
- 10- Jiang ZS, Jeyaraman M, Wen GB, et al. High-but not low-molecular weight FGF-2 causes cardiac hypertrophy in vivo; possible involvement of cardiotrophin-1. *J Mol Cell Cardiol.* 2007; 42: 222-33.
- 11- Liu J, Liu Z, Huang F, Xing Z, Wang H, Li Z. Pioglitazone inhibits hypertrophy induced by high glucose and insulin in cultured neonatal rat cardiomyocytes. *Pharmazie.* 2007; 62: 925-29.

- 12- Hishinuma S, Funamoto M, Fujio Y, Kunisada K, Yamauchi- Takihara K. Hypoxic stress induces cardiotrophin-1 expression in cardiac myocytes. *Biochem Biophys Res Commun.* 1999; 264: 436-40.
- 13- Lopez B, Castellano J, MGonzalez A, Barba J, Diez J. Association of increased plasma cardiotrophin-1 with inappropriate left ventricular mass in essential hypertension. *Hypertension.* 2007; 50: 977-83.
- 14- Lopez N, Diez J, Fortuno MA. Differential hypertrophic effects of cardiotrophin-1 on adult cardiomyocytes from normotensive and spontaneously hypertensive rats. *J Molecular Cellular Cardiol.* 2006; 41: 902-13.
- 15- Pitsavos C, Chrysanthou C, Koutroumbi M, et al. The impact of moderate aerobic physical training on left ventricular mass, exercise capacity and blood pressure response during treadmill testing in borderline and mildly hypertensive males. *Hellenic J Cardiology.* 2011; 52: 6-14.
- 16- Hinderliter A, Sherwood A, Gullette E, et al. Reduction of left ventricular hypertrophy after exercise and weight loss in overweight patients with mild hypertension. *Arch Int Med.* 2002; 162: 1333-39.
- 17- Finsen AV, Lunde IG, Sjaastad I, et al. Syndecan-4 is essential for development of concentric myocardial hypertrophy via stretch-induced activation of the calcinurin-NFAT pathway. *PLOS One.* 20116; e28302.
- 18- Libonati JR. Myocardial diastolic function and exercise. *Med Sci Sport Exercise.* 1999; 31: 1741-7.
- 19- Kokkinos P, Narayan P, Colleran JA. et al. Effect Of regular exercise on blood pressure and left ventricular hypertrophy in african-american men with severe hypertension. *New Engl J Med.* 2007; 333: 1462-7.
- 20- Michael Sagiv. Exercise cardiopulmonary function in cardiac patients. Translate daryanoosh F. Tehran, Iran, Hatmi publication; 2012.
- 21- Limongelli G, Calabri P, Maddaloni V, et al. Cardiotrophin-1 and TNF-a circulating levels at rest and during cardiopulmonary exercise test in athletes and healthy individuals. *Cytokine.* 2009; 50: 245-47.

The Impact of 12 Weeks of Aerobic Exercise on Serum Levels of Cardiotrophin-1, Blood Pressure and Left Ventricular Hypertrophy in Hypertensive Elderly Women

Amooali N¹, Daryanoosh F¹, Babaee Baigi MA², Mohamadi M³

¹Dept of Exercise Physiology, Faculty of Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran

²Dept of Internal Medicine, Cardiovascular section, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran

³Dept of Educational Administration, Shiraz University, Shiraz, Iran

Corresponding Author: Daryanoosh F, Dept of Exercise Physiology, Faculty of Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran

E-mail: daryanoosh@shirazu.ac.ir

Received: 8 Aug 2015   **Accepted:** 28 Dec 2015

Background and Objective: Various biomarkers lead to the incidence of pathologic left ventricular hypertrophy such as Cardiotrophin-1. The aim of the present study was to investigate the impact of 12 weeks of aerobic exercise on serum levels of cardiotrophin-1, blood pressure and left ventricular hypertrophy in hypertensive elderly women.

Materials and Methods: In this study, 40 women aged 50 to 70 years old were selected and assigned to two groups of control and experimental based on their body fat percentage and body mass index. The training program included aerobic exercises which were conducted increasingly, 3 times a week for 12 weeks. Before the training, and 24 hours after the last session, blood samples and echocardiography data were collected and analysed using paired sample t-test and independent t-test at a significance level of $p \leq 0.05$.

Results: There were significant differences in left ventricular wall thickness ($p = 0.0001$) and systolic blood pressure ($p = 0.03$), but there was no significant difference between cardiotrophin-1 ($p = 0.54$) and diastolic blood pressure ($p = 0.14$).

Conclusion: The results of this study assert that aerobic exercises bring about positive effects on heart functioning, reverse diastolic dysfunction, and left ventricular hypertrophy. Also, it was indicated that Cardiotrophin-1 response and release depend on the intensity and duration of exercises.

Keywords: *Aerobic Exercise, Cardiotrophin-1, Left Ventricular Hypertrophy, Systolic and Diastolic blood pressure*